

Kunstneren Nanna Melland vil forandre verden!

Nanna Melland er en 39 år gammel, prisbelønt smykkekunstner og ikke akkurat som alle andre. Hun mediterer, tror på ekte kjærlighet, og lager smykker av spiraler. Hun er sterk i sin tro (riktignok på nissen), og har aldri gitt opp håpet om at hun en dag skal få møte han. Hun er for tiden singel og bor i et kollektiv på holmenkollen.

Nanna utdannet seg som gullsmed på Elvebakken vgs., var i Tibet, studerte smykketradisjoner og fikk seg jobb som gullsmed i Danmark. Så kastet hun alt på båten og ble elev ved kunstakademiet i München.

Hvorfor?

Det er mange forskjellige typer gullsmeder, flinke juvelerer, sølvsmeder, de som reparerer og mange flere. Alt dette har jo med smykker brukt som pynt å gjøre. Jeg vil ikke lage smykker som pynt, men lage de med en mening. For jeg har alltid visst at det er kunstner jeg skal bli. Jeg sa det når jeg var liten at jeg skulle bli kunstner eller så kunne jeg bare bli husmor.

Hun liker ikke å definere seg bare som smykkekunstner, men mer som en kunstner generelt.

Jeg lager jo andre ting også, men jeg liker den nærheten smykker har til kroppen. Og det man kan si med smykker, også kanskje akkurat på

grunn av den nærheten til kroppen. Når jeg var liten så var Mor og Far venner med Tone Vigeland og byttet kunst med henne. Moder'n fikk smykker og Tone fikk bilder. Jeg tror et av de første minnene jeg husker er lyden av Tone Vigelands armbånd.

Når Nanna lager smykker bruker hun ikke vanlige materialer som perler og pent og pyntelig sølv. Hun støper grisehjerter i gull, prevansjonsspiraler i kobber og blomster i bly. Hvorfor velger du å lage smykkene dine i disse materialene?

Selv ser jeg ikke materialene som spesielle, men nødvendige for å uttrykke det jeg ønsker.

Kanskje er det slik at de såkalt "spesielle" materialer har mer ambivalens i seg. Av noe som vekker ubehag, samtidig som det er vakkert og tiltrekker. Et gjennomgangstema i mine arbeider.

Når jeg velger å bruke et materialet, så er det fordi det tjener et formål.

Velger jeg å bruke en teknikk, så er det også fordi det tjener et formål.

Til sist er målet at både form, ide, materiale og intensjon skal være ét.

Det spesielle ligger nok mer i mitt ønske å synliggjøre noe som vanligvis er skjult eller bortgjemt, noe vanskelig som vi ikke ønsker å forholde oss til. Slik døden er det. Eller det uromantiske ved å bruke prevensjon, eller å oppleve en uønsket graviditet.

Den romantiske kjærlighetsgaven, hjerte charmet, blir noe annet når den fysiske virkeligheten, denne fantastiske virkeligheten, blir byttet ut med et svinehjerte. Da blir et symbol for kjærlighet plutselig grotesk, og en fremstilling av vår egen kroppslighet.

Med hjerte arbeidene, og ved bruk av

“Jeg liker den nærheten smykker har til kroppen”

svinehjerte ønsket jeg først og fremst å bringe noe frem i lyset, minne oss på noe som lett blir glemt i en hektisk hverdag. Vårt dyrebare liv er kun mulig

så lenge hjertet fungerer. Hjertet, en bankende muskel, en blodig kjøtt pose, hvis bankende slag holder oss i livet fra øyeblikk til øyeblikk, er en fantastisk realitet, uavhengig av gode og dårlige stunder.

I arbeidene Ave Maria og 687 Years, bruker jeg spiraler som utgangspunkt, men omformer dem.

I Ave Maria, handler det om bronseavstøpninger. Bronse et klassisk smykke materiale.

I 687 Years er spiralen pakket inn i kopper. Det var viktig å beholde dem inne i koppeskallet, fordi rundt halsen, er det ikke bare vekten av materialet som tynger, men den virkelig historien til over 200 kvinner som har brukt dem.

Jeg håper at dette forsøket i å forklare hvorfor jeg bruker "spesielle" materialer viser at jeg ikke bruker for å sjokkere, eller i mangel av noe annet, men fordi jeg ønsker å uttrykke noe.

Foreldrene til Nanna var kunstnere begge to. Hennes mor er skulptør og far malerkunstner Knut Jørgensen.

Påvirket det deg på noen måte?

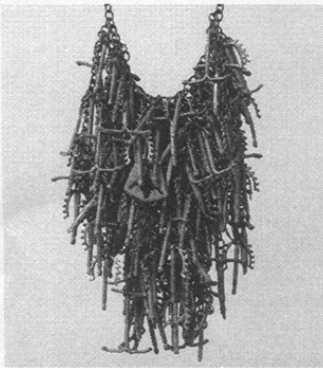
Vel.. Jeg tror det er mye som påvirker en. Jeg har jo en bror også og han er fullstendig annerledes enn meg. Jeg tror nok at jeg ville blitt kunstner uansett, men selvfølgelig har jeg blitt litt påvirket.

Og i forhold til mange andre kunstnere hvor foreldrene ikke er det så får ikke de den samme type støtten. Selv om mor ikke alltid har skjont helt hva jeg gjør så støtter hun meg.

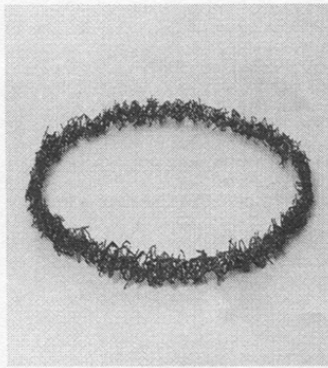
De er enig i at det å være kunstner er en jobb. Og det tror jeg har mye å si.

Nanna var 32 da hun bestemte seg for å dra alene til München og studere ved kunstakademiet der. Det et 7 års studie. Det å dra helt alene til München, bo der i 7 år uten noe form for nettverk eller bekjente, hvordan greide du det?

Vel, hadde jeg visst det jeg vet nå ville jeg vel aldri reist. Det er noe av det vanskeligste jeg har gjort, og det første året holdt jeg på å gi opp og reise hjem igjen. Men jeg holdt ut og den tiden har forandret livet mitt. Jeg mener at den riktige veien er som regel ikke den letteste. Alt har en pris, og det er kanskje det som koster mest som vil lønne seg til slutt.

“687 years” Spiraler støpt i kobber/jern. Det andre smykket Nanna vant kunsthåndverkerprisen med.

“Ave Maria” Spiraler støpt i bronse/jern. Et av smykkene Nanna vant Kunsthåndverkerprisen med.

Da Nanna kom hjem fra Tyskland 7 år etter, som diplomstudenten og flytter tilbake til Norge etter mange år i utlandet får hun høre at hun har vunnet kunsthåndverkerprisen.

Jeg følte en slags overraskende aksept av mitt arbeid. Og samtidig så falt den sammen med min tilbakekomst til Norge så jeg følte det som en slags velkomst.

Det var en stor forandring. Fra å gå til å være en ukjent så visste folk hvem jeg var.

Gamle bekjente hadde lest om meg i avisen, kolleger hadde sett det og jeg fikk så mye positiv tilbakemelding og hyggelige henvendelser.

Det å få kunsthåndverkerprisen føler jeg som en ære og aksept av mitt kunstneriske virke.

Nanna vant med to smykker, Ave Maria og 687 years.

De omhandler samme tema, men på forskjellige måter. Begge tar for seg mennesket og kjærligheten. Det viktige for meg i de arbeidene, både som menneske og som kunstner, i en verden full av kontraster er at kjærligheten er vakker og noe av det vakreste som kan skjue mellom to mennesker. Også det å få barn mener

jeg er det vakreste man kan oppleve i livet. Men de 15 eller flere barn en kvinne kan få i løpet av et liv, da er det ikke vakkert lenger. Da er det en byrde. Prevensjon er noe som interesserer meg for det er noe som berører hele kloden. Og jeg tror at det jeg prøver å si er at alt har en pris. Også det vakreste i verden.

Ideene dine er jo på sin måte spesielle. Hvor får du de fra?

Det er det veldig få kunstnere som kan svare på. Det er vanskelig å gi en oppskrift på det. Det kan være så mye, en bok, en film, et ord, et menneske, en ulykke, og alt kretser kanskje rundt samme tema. Det er ikke noe jeg velger, det kommer til en. Jeg ser jo alltid at det er en rød tråd i det jeg gjør. Det handler som regel om det å være menneske både på vondt og godt. Noe som kan være både stygt og vakkert på

samme tid. Det er ikke bare pent eller bare stygt.

Når arbeidet er ferdig ønsker jeg at det skal tiltrekke en, men samtidig gi et lite ubehag, at det får en til å tenke etter. Det skal ikke bare være pent når du ser det. Det skal også gi deg en liten frastøtende følelse.

Meditering er en viktig del av Nannas liv, men hvordan kom du inn på det?

- Jeg er grunnleggende nysgjerrig og det er det som trekker meg mot nye områder. Og det var det som dro meg mot meditasjonen. Jeg hadde aldri hørt om noe lignende. Jeg begynte på et kurs og fant ut at det var så bra. Det gir veldig positive følger i livet mitt. Jeg merker at jeg er mer lykkelig over livet, jeg føler at jeg mangler mindre. At jeg har alt jeg trenger. Det gir en ro, behagelighet og ikke minst klarhet. Stor del av det synes jeg er å hjelpe andre. Hjelpe til på kursene. Kunstneryrke er et ganske ensomt yrke. Når du jobber med et arbeid er det bare deg og mediteringen er også en ensom ting. Så det å hjelpe til på disse kursene og hjelpe de andre får meg til å skifte litt fokus. Flytte det vekk fra meg selv. I tillegg så er det viktig for meg å hjelpe andre. Jeg tror veldig at vi må gjøre vårt i livet for å hjelpe til med å lage en bedre verden. Meditasjonen er en del av det.

I dag bor hun på Holmenkollen med to andre i et kollektiv. Det samme gjorde hun i København. Hva er det som tiltrekker deg ved det å bo i kollektiv?

Det er først og fremst det at når man bor sammen med andre lærer man å flytte sine egne grenser. Når man bor hjemme blir alt veldig kjent og man vil ha tingene på sin egen måte.

I et kollektiv lærer en og inngår kompromiss og finner ut at kanskje er ikke alltid min løsning den beste. Fellesskapet gjør at man utfyller hverandre. Man blir en slags familie selv om man ikke har noen blodsband. Alle får sine roller. Jeg har heller ikke noe behov for å eie mitt eget, jeg liker at man eier og tar vare på noe sammen. Et annet poeng er jo at jeg kunne aldri bodd som jeg bor

i dag, i en villa på Holmenkollen, hvis jeg skulle bodd alene. Jeg bor bedre og flottere, får mer luft og rom, og ikke minst hage og det liker jeg. Jeg vil ikke bo alene i et lite kott.

Nanna husker veldig mye forskjellig fra sin barndom, men det som sitter best i er troen på nissen. Hun er kraftig tro på nissen, men fikk aldri møte han. Hver jul løp hun ut for å se etter han og da hun kom inn hadde han akkurat vært der. Hun hadde store problemer med å gi slipp på denne barnetroen sin.

“Fellesskapet gjør at man utfyller hverandre”

I dag så har jeg lest en del undersøkelser om barnas tro på nissen. Noe som fascinerte meg var at de som ikke ønsker å gi slipp på troen på nissen er

de som ikke vil bli voksne.

Som kunstner føler jeg at det er en god egenskap å ikke bli en “satt voksen”. Det er fint å kunne ha et barns forhold til verden. Jeg sammenligner også litt den sterke troen min på nissen med troen på det gode. Jeg mener at jeg er et grunnleggende positivt menneske, og velger å tro på det gode i verden. Jeg undrer meg selv over at dette med nissen rører så mye på noe inne i meg. Filmer om nissen også rører noe inne i meg og jeg husker spesielt jeg så en film hvor nissefar dør, men så er det noen som skal ta over for han. Og det synes jeg er fint. Hadde jeg sett den filmen og nissen bare hadde dødd tror jeg ville hatt det helt grusomt.

Hun skal nå ha flere utstillinger utover og det ser ut som allmennheten har anerkjent hennes kunst. Men hvorfor er du kunstner?

Jeg har lyst til å gjøre noe som er viktig for verden, få mennesker til å stoppe opp, la seg undre, om så bare for et øyeblikk.